

Boendeplan för socialnämnden år 2022 – 2031

1. Sammanfattning av framtida boendebehov

Det finns behov av fler boenden och bostäder för olika grupper som socialnämnden har ett ansvar för.

Inom äldreomsorgen planeras för att bygga ett nytt vård- och omsorgsboende år 2024. Behovet av vård- och omsorgsplatser har minskat med anledning av Covid-19 pandemin vilket lett till tomma platser i kommunen. Överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län har haft viss påverkan men mindre än befarat. Det har länge saknats ett korttidsboende för äldre i kommunen. Beslut finns att det ska byggas i anslutning till den nya vård- och omsorgsboendet. Byggstarten är uppskjuten bland annat på grund av överklaganden men uppskattningsvis kan byggprojektet vara klart 2024. Det planeras för ytterligare ett vård- och omsorgsboende för att tillgodose behovet av fler platser från år 2026 och framåt men om behovet är fortsatt lågt så behöver det ses över om projektet bör skjutas fram ytterligare.

Lyckovägens gruppboende flyttar till nya lokaler i mars 2021 i samband med detta utökas verksamheten med ytterligare en plats. Nora Torg serviceboende har en planerad inflyttning till nya lokaler senhösten 2021, i samband med detta utökas verksamheten med ytterligare 5 platser. Ytterligare platser bedöms behöva tillskapas på 3–7 års sikt.

Mottagandet av nyanlända innebär att behovet av genomgångslägenheter för denna grupp behöver följas noggrant. En prognos för bostadsbehovet 2021 resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd avseende lägenheter om 1 rok samt större lägenheter såsom treor och fyror för att kunna ta emot större nyanlända flyktingfamiljer. Tvåor kan komma att finnas behov av mot slutet av 2021.

2. Syfte

Syftet med boendeplanen är att ha en långsiktig och hållbar planering för behovet av olika typer av bostäder inom nämndens verksamhetsområde. Boendeplanen är ett levande dokument som årligen revideras för att anpassa planeringen till rådande förutsättningar.

Lokalförsörjningsprocessen är kommungemensam. Kommunens lokalstrategi utarbetar i samråd med samtliga förvaltningar och nyttjande verksamheter en strategisk lokal-försörjningsplan som omfattar kommunens samtliga verksamheter. Denna bygger på behov som beskrivits i bland annat socialnämndens boendeplan.

3. Beskrivning/definition av respektive boendetyp

Äldreomsorg

Den grundläggande inriktningen inom äldreomsorgen är att alla ska ha möjlighet att kunna bo kvar i ordinärt boende så länge som möjligt. Den dag då behovet av omsorg och vård blir allt

för omfattande och den enskilde själv eller dennes företrädare ansöker om boende hos kommunen, ska möjlighet ges att flytta till den boendeform som är lämpligast utifrån det individuella behovet.

Vård- och omsorgsboende

Enligt 5 kap. 5 § SoL (Socialtjänstlagen) ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. Den enskildes behov av vård- och omsorgsboende utreds av socialkontorets biståndshandläggare i enlighet med lagbestämmelserna. De boendeformer som erbjuds är vård- och omsorgsboende med heldygnsvård för personer med omfattande fysiska omvårdnadsbehov samt för personer med demenssjukdom. De vård- och omsorgsboenden som ingår i kommunens kundvalssystem upphandlas enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) från och med 2016.

Korttidsplatser

Korttidsvistelse innebär en tillfällig vistelse på ett boende där det finns tillgång till omsorg och service dygnet runt. För att komma till korttidsvistelse krävs det ett beslut av biståndshandläggare. Syfte med korttidsvistelse kan vara:

- Avlastning till anhöriga som vårdar den enskilde
- När tid behövs för att utreda om den enskilde kan återgå till det egna hemmet efter en sjukhusvistelse eller behöver vård- och omsorgsboende. Målet är att behovet av korttidsvistelse minskar i samma takt som kundens insatser från både kommun och landsting/region Stockholm samordnas enligt LUS (Lagen om samverkan vid utskrivning).
- I avvaktan på första lediga plats i vård- och omsorgsboende, om behovet av omsorg är så omfattande att det inte kan tillgodoses med stöd av hemtjänstinsatser under väntetider.

Seniorbostad

Seniorbostad är ingen biståndsbedömd insats och kan erbjudas av den privat marknaden såväl som genom kommunen. Idag kan personer som fyllt 70 år och är folkbokförda i Danderyds kommun ställa sig i kö till seniorbostad. Tilldelningen av seniorbostad kan ske tidigast då den sökande fyllt 75 år. Inriktningen för kommunen seniorbostäder är under utredning.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Målsättningen är att kunna bo och leva som andra så långt det är möjligt och omsorgen om personer med funktionsnedsättning styrs av LSS och Socialtjänstlagen i de delar där kommunen har ett definierat ansvar. LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är en så kallad rättighets lag som ger vissa personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet till stöd och service.

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad

Bostad med särskild service kan bli aktuellt då personer med funktionsnedsättning trots stöd inte klarar ett vanligt boende. Boendet kan utformas på olika sätt, men de vanligaste formerna är gruppboende, serviceboende och annan särskilt anpassad bostad där enskilda bor i egna

lägenheter. Boende till vissa personer med funktionsnedsättning kan beviljas enligt 9 § 9 LSS bostad med särskild service för vuxna. Socialnämnden kan också bevilja ansökningar om boende för barn och unga enligt 9 § 8 LSS.

Gruppboende

Gruppboende är för enskilda som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med behov av personal mer eller mindre kontinuerligt dygnet runt.

Serviceboende

En serviceboende utgörs av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade. Personligt stöd ges i den omfattning som den enskilde behöver av en fast personalgrupp. De som bor i en serviceboende ska ha tillgång till gemensamhetslokal eller träffpunkt.

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

En särskilt anpassad bostad är ofta en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet som är anpassad efter den enskildes behov. Det gäller enbart en viss grundanpassning för fysiska funktionsnedsättningar och behovet av stöd i bostaden ska inte vara alltför omfattande (RÅ 2010 ref. 91).

Bostad med särskild service för barn eller ungdom

Insatsen ska ses som ett komplement till föräldrahemmet och kan ges antingen i ett familjehem eller i en bostad med särskild service. Omvårdnad ingår i insatsen och behoven är ofta omfattande och medicinskt komplicerade.

Socialpsykiatri

Bostad med särskild service kan bli aktuellt för den som inte klarar att bo själv och behöver stöd av personal under större delen av dygnet. I ett gruppboende bor man i egen lägenhet och det finns också gemensamma lokaler som ger möjlighet till samvaro. Kommunen kan också erbjuda en boendekedja, dvs. att en boende kan gå vidare till en egen lägenhet med bibehållet stöd från gruppboendet.

Bostäder med korttidskontrakt

Danderyds kommun har ett antal bostäder som i särskilda fall kan hyras ut i form av korttidskontrakt till personer som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Korttidskontrakt kan endast beviljas till personer som är särskilt utsatta på den öppna bostadsmarknaden och som behöver stöd från olika myndigheter för att få, klara av och/eller behålla ett eget boende. Enbart bostadslöshet är inte en grund för att beviljas ett korttidskontrakt. Korttidskontrakten kan inte överlåtas till ett första-handskontrakt för den enskilde.

Korttidskontrakten är uppdelade i två kategorier: Genomgångs- och träningslägenheter. Träningslägenheter är avsedda för personer som är folkbokförda i Danderyds kommun. Genomgångslägenheterna är avsedda för de nyanlända som kommunen tar emot via Migrationsverket.

Träningslägenhet

Träningslägenhet är en resurs för vuxna personer som är i behov av särskilt stöd från socialtjänsten för att klara ett eget boende. Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet är inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet och för ett boende i en träningslägenhet erfordras också att det finns behov av ytterligare insatser från socialkontoret. Lägenheten kontrakteras av socialkontoret och hyrs ut i andra hand till den enskilde.

Genomgångslägenheter/bosättning för nyanlända

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd.

En genomgångsbostad innebär att de nyanlända får en bostad under en begränsad tid, 1–2 år, samtidigt som de får stöd med att etablera sig på den svenska bostadsmarknaden. Kontraktet kan härefter förlängas under ytterligare maximalt 2 år efter behovsbedömning.

Ensamkommande barn

Hem för vård eller boende (HVB)

Placeringsformen HVB har som målgrupp i första hand ungdomar i åldern 14 - 18 år som av olika skäl behöver placeras i ett boende med personal dygnet runt.

Stödboende

Placeringsformen stödboende har som målgrupp ungdomar i åldern 18 - 20 år som av olika skäl behöver placeras men bedöms klara ett självständigt boende i kombination med socialt och/eller praktiskt stöd. Vid särskilda skäl ska även 16 - 17 åringar kunna bli aktuella för en sådan placering.

4. Nuläge boenden

Äldreomsorg

Vård- och omsorgsboenden för äldre

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser	Demensvård	Somatisk vård
Annebergsgården	Danderyds kommun	40	0	40
Klingsta	Danderyds kommun	39	39	0
Stocksundsgården	Danderyds kommun	30	7	23
Storkalmar	Danderyds kommun	16	16	0
Tallgården	Danderyds kommun	65	22	43
Lärkträdet	Danderyds kommun	16	16	0
Villa Odinslund	Stena fastigheter	46	30	16
Svalnäs	Blomsterfonden	36	7	29
(Varav 6 möjliga platser i parboende)		288	137	151
Platser utanför kommunen 2021-02-17		43	35	8
Totalt antal platser		331	172	159

Korttidsplatser

Platser utanför kommunen 2021-02-17		Antal platser	Demens- vård	Somatisk vård
Abonnerade platser		11	3	8
Övriga enstaka platser		6	3	3

Totalt antal platser		17	6	11
-----------------------------	--	-----------	----------	-----------

Gruppboendestäder

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Slättervägen	Danderyds kommun	5
Västerängsvägen	Danderyds kommun	4
Lyckovägen	Danderyds kommun	6*
Eddavägen	Danderyds kommun	5
Anneberg	Danderyds kommun	6
Santalaravägen	Danderyds kommun	5

Totalt antal platser		31
-----------------------------	--	-----------

*Nya Lyckovägen från mars 2021

Serviceboende

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Torget	Stena fastigheter	11
Nora Torg (för närvarande evakuerade till Danarövägen)	Danderyds kommun	6*

Totalt antal platser		17
Platser utanför kommunen 2021-01-25		27

Totalt antal platser		61
-----------------------------	--	-----------

*Från november 2021 utökas boendet med ytterligare 5 lägenheter.

Socialpsykiatri

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Vasavägen	Danderyds kommun	6
Herrgårdsvägen	Danderyds kommun	6
Platser utanför kommunen 2021-01-08		5
Satellitlägenheter	Danderyds kommun	2
Totalt antal platser		19

Befolkningsutveckling

Kommunen har antagit en befolkningsprognos för åren 2021 - 2035 som en del i budgetplaneringsförutsättningarna för åren 2022 - 2024. Prognosen utgår från befolkningen i kommunen per september 2020. Befolkningsutvecklingen är ett viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats i boenden, främst gäller det åldersgruppen 85 år och äldre.

Antal invånare

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0–12 år	5 172	5 081	4 972	4 981	5 047	5 121	5 175	5 219	5 280	5 327	5 349
13–19 år	3 870	3 839	3 845	3 827	3 782	3 751	3 720	3 671	3 650	3 596	3 573
20–64 år	17 287	17 448	17 608	18 029	18 508	18 990	19 228	19 364	19 458	19 483	19 411
65–79 år	4 437	4 382	4 304	4 219	4 128	4 096	4 123	4 150	4 211	4 301	4 388
80–84 år	1 026	1 106	1 191	1 305	1 385	1 424	1 402	1 378	1 310	1 209	1 150
85–89 år	669	667	689	694	726	757	814	874	949	1 001	1 023
90 - w	482	488	483	487	495	514	516	526	529	548	572
Totalt	32 942	33 010	33 092	33 543	34 071	34 653	34 977	35 182	35 387	35 466	35 467

Befolkningsförändring

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totalt
0–12 år	-134	-91	-109	9	66	74	54	44	61	47	22	43
13–19 år	89	-31	6	-18	-45	-31	-31	-49	-21	-54	-23	-208
20–64 år	352	161	160	421	479	482	238	136	94	25	-72	2 476
65–79 år	-30	-55	-78	-85	-91	-32	27	27	61	90	87	-79
80–84 år	38	80	85	114	80	39	-22	-24	-68	-101	-59	162
85–89 år	31	-2	22	5	32	31	57	60	75	52	22	385
90 - w	1	6	-5	4	8	19	2	10	3	19	24	91
Totalt	347	68	82	451	528	582	324	205	205	79	1	2 872

5. Strategier

För att möta behov av särskilda boendeformer i Danderyds kommun och uppfylla de kvalitetskrav som lagstiftaren och kommunen ställer på verksamheterna har socialkontoret tagit fram vissa strategiska utvecklingsområden. Tillvägagångssättet för att uppnå intentionerna i den boendeplan som socialnämnden ansvarar för anges nedan. Förutom uppdatering av befolkningsstatistik och prognoser för behovet av antal platser är nedanstående viktigt.

Äldreomsorg

Det finns behov av att:

- Omvandla somatiska platser till demensplatser. En somatisk avdelning med 7 platser på Stocksundsgården har nyligen omvandlats till demensplatser. Vi ser ett fortsatt behov av att följa utvecklingen och vid behov omvandla fler somatiska platser till demensplatser inom vård- och omsorgsboende.

- Om den beteendeförändring som har uppmärksammats avseende att allt fler äldre i samband med pandemin väljer att avvakta med ansökan om vård- och omsorgsboende fortsätter över tid, finns anledning att ta med det i beräkningar i boendeplanen framöver.
- Följa konsekvenserna av länsöverenskommelsen. Behovet av vård- och omsorgsplatser kommer att påverkas av överenskommelsen om bibehålllet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.
- Se över utbudet av LOV-platser på vård- och omsorgsboende utanför kommunen om antalet tomma platser inom kommunen håller en fortsatt hög nivå.
- Det finns behov av att bygga ett korttidsboende i kommunen. Idag köps korttidsplatser utanför kommunen, vilket medför långa resor för anhöriga. Kommunen har beslutat att bygga ett korttidsboende med 27 platser på tomten Gingungagap. Överklaganden har medfört förseningar men beräknas stå klart 2024.

Beräknat platsbehov inom vård- och omsorgsboende

Utveckling	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
65–79 år	35	35	34	34	33	33	33	33	34	34	35
80–84 år	52	56	61	67	71	73	71	70	67	62	59
85–89 år	75	75	77	78	81	85	91	98	106	112	115
90 - w	159	161	159	160	163	169	170	173	174	180	188
Totalt	321	327	331	338	348	359	366	374	381	389	397

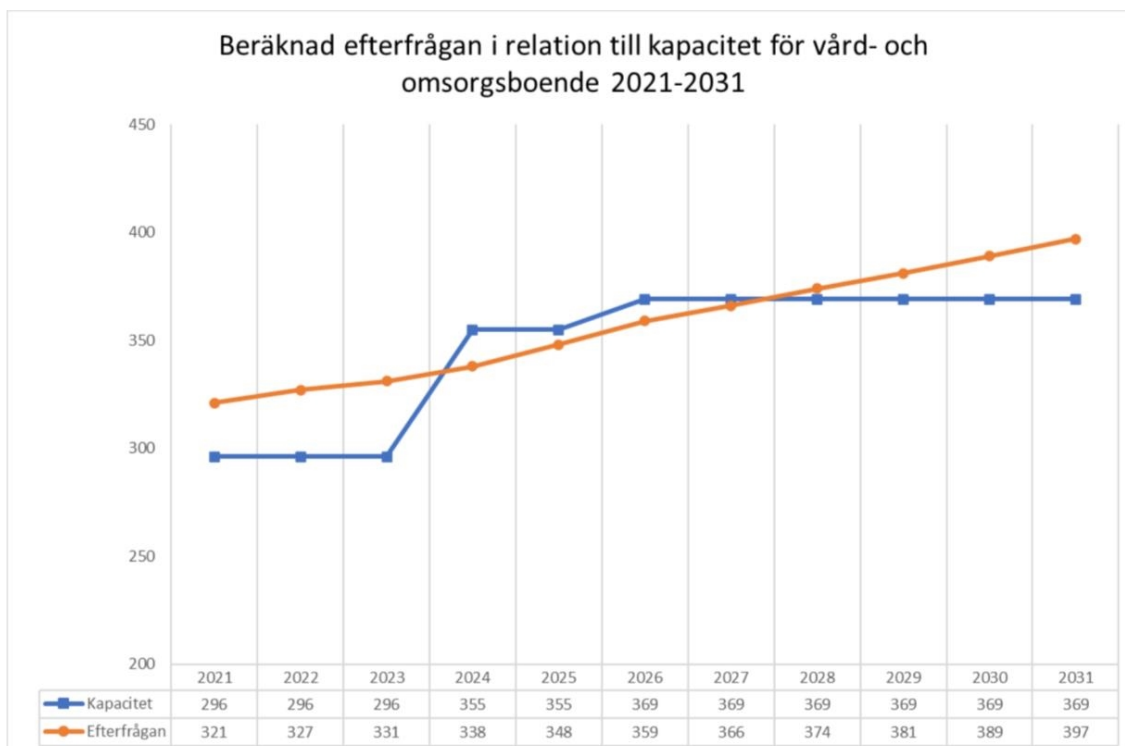
Kommentar: Efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden har beräknats enligt följande andelar av totalpopulationen i kommunen;

65–79 år: 0,8%

80–84 år: 5,1%

85–89 år: 11,2%

90- år: 32,9%

Seniorbostäder

Utredning av inriktning på seniorbostäder pågår.

Personer med funktionsnedsättning

Antal personer som är berättigade till LSS-insatser ökar sakta men kontinuerligt. Planeringen för denna målgrupp är mycket långsiktig och omsättningen relativt låg. När det saknas en plats i bostad med särskild service beläget i kommunen, har boende utanför kommunen erbjudits, sedan 2017-06-15 enligt ramavtal. Detta ramavtal kommer att ersättas med en ny kommungemensam upphandling samordnad av Sundbybergs stad under våren 2021. Kommande år är behovet av serviceboenden störst. Det finns även ett behov av ytterligare nybyggnationer för att tillgodose behoven av gruppboende.

Nora Torg serviceboende behöver ersättningslokaler och har en planerad inflyttning till nya lokaler senhösten 2021, i samband med detta utökas verksamheten med ytterligare 5 platser.

Det har tidigare identifierats ett behov av en gruppboende med sex lägenheter för personer med omfattande funktionsnedsättning. Ett inriktningsbeslut har fattats under 2020, gällande att bygga om Lyckovägens gamla lokaler, projektet heter Agronomen socialkontoret bedömer att detta boende behöver vara färdigställt 2024.

Socialpsykiatri och missbruk

Kommunen har två särskilda boenden med personer för psykisk funktionsnedsättning Vasavägen och Herrgårdsvägen, kommunens boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning är integrerade i dessa. Boendestödet och korttids-kontrakt/ordinärt boende utgör tillsammans en boendekedja. Detta möjliggör en flytt från särskilt boende till

träninglägenheter (satellitlägenheter) med bibehållet stöd från särskilt boende. Den enskilde får då stöd från samma personalgrupp vid en eventuell flytt till eget boende/ordinärt boende.

Kommunen behöver verka för att inrätta träninglägenheter där hyresgästen efter en provotid medges överta kontraktet samt att skapa förutsättningar avseende förtur till lägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning eller missbruksproblematik samt för nyanlända.

Nyanlända

Socialkontoret har gjort en prognos gällande behov av bostäder för nyanlända och andra bostadsbehövande. Behovet av nya bostäder är i stort sett tillgodosett vilket framgår av boendepanstabellen på sidan tolv.

Den 1 mars i 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Behovet av boenden har tillgodosetts genom modulbyggen. Socialkontoret arbetar aktivt med att skapa en genomströmning i befintligt bostadsbestånd.

Fördelningstalen för Danderyds kommun.

2016	128 nyanlända
2017	148 nyanlända
2018	139 nyanlända
2019	80 nyanlända
2020	72 nyanlända
2021	76 nyanlända

Socialkontoret är i behov av träninglägenheter samt lägenheter för att anvisa förturer. Insatser som idag inte är tillgängliga.

Fördelningstalet för mottagning av nyanlända för 2021 är 76 personer. En prognos för bostadsbehovet 2021 resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd avseende lägenheter om 1 rok samt större lägenheter såsom treor och fyror för att kunna ta emot större nyanlända flyktingfamiljer. Tvåor kan komma att finnas behov av mot slutet av 2021.

Ensamkommande barn

From 2018-06-01 har en ny lag trätt i kraft som innebär att alla nya placeringar av asylsökande ensamkommande barn måste ske inom den egna kommunen om inte en särskild överenskommelse finns med den kommunen där barnet ska placeras.

Migrationsverket anvisar ensamkommande barn enligt en modell där Danderyd får ta emot 3,55 promille av de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Under 2020 anvisades 2 barn till Danderyd (2019 3st, 2018 8st och 2017 15st). I dagsläget (2021-01-08) ansvarar kommunen för 19 ensamkommande barn i olika åldrar. I mitten av 2021 beräknas kommunen ansvara för cirka 10 barn om inga ytterligare anvisningar sker.

Danderyds kommun ansvarar för de ensamkommande ungdomarna till och med juni det år den unge fyller 20år. Efter det ansvarar den unge för att ordna för sin egna försörjning och boendesituation.

Barnen är placerade i huvudsak i Stockholms län och i olika boendeformer (HVB-boende,

